

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
Vivulskio g. 11, Vilnius

2011-08-26 Nr.08-2-1152

DĖL PROBLEMŲ VAIKO INSTITUCINĖS GLOBOS (RŪPYBOS) SRITYJE

Siekdama skatinti alternatyvias vaiko globos (rūpybos) formas, mažinti vaikų, paimamų iš šeimų bei patenkančių į institucinės globos sistemą skaičių, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1193 patvirtino Vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategiją ir šios strategijos įgyvendinimo priemonių 2007-2012 metų planą, kurio tikslas – iki 2012 metų sumažinti tėvų globos netekusių vaikų skaičių iki 1 procento nuo visų vaikų skaičiaus (2006 metų reikšmė 1,7 procento), pasiekti, kad 2012 metais vaikų, globojamų institucijose, skaičius būtų sumažintas iki 30 procentų (2006 metais jis siekė 40 procentų). Minėtu Vyriausybės nutarimu koordinuoti Strategijos įgyvendinimą ir kas 2 metai teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei praėjusių 2 metų priemonių plano įgyvendinimo ataskaitas pavesta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

2010 metais tėvų globos netekusių (globojamų/rūpinamų) vaikų skaičius siekė 1,8 procento visų šalies vaikų (iš 610 700 visų vaikų 11 130 vaikams nustatyta globa (rūpyba), t.y. 0,1 procento daugiau nei 2006 metais. Pagal Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos 2010 metų veiklos ataskaitoje pateiktus duomenis, 57 procentams tėvų globos netekusių vaikų buvo nustatyta globa (rūpyba) vaikų socialinės globos įstaigose, t.y. 17 procentų daugiau nei 2006 metais. Remiantis šiais statistiniais rodikliais galima teigti, kad stebima akivaizdi vaikų, netekusių tėvų globos, ir vaikų, patenkančių į institucinės globos (rūpybos) sistemą, didėjimo tendencija.

Šie duomenys taip pat rodo, kad numatytos ir įgyvendinamos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti tėvų globos netenkančių vaikų skaičių bei skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimose bei šeimynose, nedavė lauktų rezultatų.

Atsižvelgiant į tai, kad yra vaikų globos namų¹, kuriuose globojamų vaikų skaičius gerokai viršija 60 vaikų, teigtina, jog Vaikų globos įstaigų tinklo optimizavimo plane, patvirtintame socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. A1-282, užsibrėžti uždaviniai nuo 2010 metų sumažinti vaikų vietų skaičių globos įstaigose iki 60, nerealizuoti. Paminėtina, kad daugelyje vaikų globos namų, kurių steigėja yra Socialinės apsaugos ir darbo

¹ Alytaus vaikų globos namuose glojami 150 vaikai, Zarasų rajono savivaldybė planuoja steigti vieną vaikų globos įstaigą vietoj dabar esančių dviejų ir joje apgyvendinti 90 vaikų, kt.

ministerija, apgyvendintų vaikų skaičius taip pat viršija nustatytą rodiklį (Obelių vaikų globos namuose – 66, Pabradės vaikų globos namuose – 80, Panevėžio Algimanto Banzos kūdikių ir vaikų globos namuose – 132, Šiaulių vaikų globos namuose „Šaltinis“ – 70, Viešvilės vaikų globos namuose – 70 vaikų).

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 194 „Dėl Vaiko teisių apsaugos valdymo srities priskyrimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir kitų ministerijų kompetencijos nustatymo“ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai vykdomosios valdžios lygmenyje buvo priskirta vaiko teisių apsaugos valdymo sritis, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1193 „Dėl Vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2007-2012 metų plano patvirtinimo“ pavesta koordinuoti minėtos strategijos ir jos priemonių įgyvendinimą, prašo pateikti savo nuomonę dėl pateiktų tendencijų vaiko globos (rūpybos) srityje, taip pat minėtos strategijos, Vaikų globos tinklo optimizavimo plano uždavinių įgyvendinimo efektyvumo bei informuoti apie numatomas priemones nurodytoms problemoms spręsti.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

